

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ และมุ่งศึกษาในด้านการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน จากผลการวิจัยที่เสนอเป็นค่าของ "ศักยภาพพฤติกรรม" ซึ่งจะบ่งชี้ หรือสามารถบอกแนวโน้มในการปฏิบัติในอนาคตของนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ ว่าเมื่อมีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐานแล้ว จะนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ถ้ามีโอกาส

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ในเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนทหาร ตำรวจ
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนทหาร ตำรวจ ระหว่างสถาบันการศึกษาทั้งสี่เหล่า
  - 2.1 เปรียบเทียบกันในช่วงเหล่า ในเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานแต่ละประการ
  - 2.2 เปรียบเทียบกันในช่วงชั้นปีแรกกับชั้นปีสุดท้ายของนักเรียนทหารตำรวจทั้งสี่เหล่า คือชั้นปีที่ 2 เปรียบเทียบกับชั้นปีที่ 5 สำหรับนักเรียนทหารสามเหล่า และระหว่างชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 4 สำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจในเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานในแต่ละประการ
3. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานระหว่างนักเรียนทั้ง 4 เหล่าที่เป็นบุตรทหาร-ตำรวจกับนักเรียนที่เป็นบุตรพลเรือน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนนายร้อย จปร. นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ มีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานแต่ละประการ ไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนนายร้อย จปร. นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในชั้นปีแรกกับชั้นปีสุดท้ายของสถาบันตามเหล่าของตน มีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานแต่ละประการไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนนายร้อย จปร. นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่เป็นบุตรทหาร-ตำรวจกับบุตรพลเรือนมีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานแต่ละประการไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การสุ่มตัวอย่างใช้แบบชั้นภูมิจากประชากรที่เป็นนักเรียนทหารตำรวจ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2526 รวมทั้งสิ้น 327 คน (Morgan 1971 : 608) เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสำรวจที่ผู้วิจัยได้พัฒนามาจากตรรกษณ์ที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติซึ่งได้จัดทำขึ้นเพื่อประกาศเชิญชวนให้ประชาชนชาวไทยยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงทั้งรูปแบบและถ้อยคำให้เหมาะสมสำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (ตั้งรายนามภาคผนวก ก.) ค่านิยมพื้นฐานหลักมี 5 ประการ ส่วนข้อย่อยอีกรวมทั้งสิ้น 62 ประการ (ตั้งตารางภาคผนวก ก.)

ข้อกระทงคำถามในแบบสำรวจเป็นการเลือกตอบ และใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท์ ส่วนการทดสอบความเที่ยงของแบบสำรวจนั้น ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนรวมเหล่า จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการทดสอบ 2 ครั้ง เพื่อหาค่าความเที่ยง ได้ค่า .918 ซึ่งนับว่าแบบสำรวจมีความเที่ยงพอที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจากประชากรจริงในสี่สถาบันได้

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจได้จำแนกผู้ตอบแบบสำรวจออกตามเหล่า จำแนกชั้นปี และจำแนกประเภทบุตรทหารตำรวจกับบุตรพลเรือน ใช้วิธีหาค่าร้อยละ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับการ

ปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานตลอดจนการเปรียบเทียบและทดสอบสมมติฐานด้วยการหาค่าเอฟ
ไบน 4 กลุ่ม และหาค่าทีระหว่าง 2 กลุ่ม ทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ การนำเสนอ
ด้วยตารางและความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทั้งหมด ใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป
ทางสังคมศาสตร์ ของนิและคณะจากสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อค้นพบที่นำสู่การสรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอันเป็นสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจจำแนก
ตามสถาบันของเหล่าที่นักเรียนทหารตำรวจทั้งสี่เหล่าศึกษาอยู่ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และ
นักเรียนเป็นบุตรของบิดาที่มีอาชีพทหาร-ตำรวจ หรือเป็นบุตรของพลเรือน ซึ่งในการวิจัย
ครั้งนี้ ผู้ตอบแบบสำรวจเป็นนักเรียนนายร้อย จปร. นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรือ
อากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของ
ประชากร จึงมีกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 327 คน แบ่งตามจำนวนชั้นปีที่ศึกษา (ดังตารางที่ 1
ในบทที่ 4) นักเรียนที่เป็นบุตรทหารตำรวจ จำนวนร้อยละ 53.82 บุตรพลเรือนร้อยละ
46.18 (ดังตารางที่ 2 ในบทที่ 4) จะเห็นได้ว่านักเรียนทั้งสี่เหล่าที่เป็นบุตรทหาร
ตำรวจมีจำนวนสูงกว่านักเรียนที่เป็นบุตรพลเรือนร้อยละ 7.64 ย่อมแสดงให้เห็นว่านัก
เรียนที่เป็นบุตรทหาร-ตำรวจน่าจะได้รับความสนใจบางประการ ที่ทำให้นักเรียนตัดสินใจเลือก
เข้าศึกษาต่อในสถาบันทหาร-ตำรวจ แทนการเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัย
ของรัฐ และอีกประการหนึ่งบุตรทหารตำรวจนั้นทางราชการได้วางระเบียบและตั้งเกณฑ์ไว้
ว่าหากนักเรียนที่บิดาไปราชการสงครามชายแดน บุตรมีสิทธิ์ที่จะได้รับคะแนนพิเศษ คิด
เป็นจำนวนร้อยละตั้งแต่ 5-10 % ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ของการเสี่ยงอันตรายของบิดา นอก
จากนี้บุตรทหารตำรวจยังมีสิทธิ์พิเศษในโควตาที่ทางราชการจัดสรรไว้ต่างหาก คู่แข่งขันของ
นักเรียนเป็นบุตรทหาร-ตำรวจด้วยกัน คะแนนที่ได้รับถูกจัดไว้พวกหนึ่ง และบุตรพลเรือนมีการ
สอบแข่งขันกันระหว่างนักเรียนที่เป็นบุตรพลเรือนด้วยกัน การได้คะแนนพิเศษพิเศษของนักเรียน
ที่เป็นบุตรทหาร-ตำรวจ เป็นสิ่งสนใจประการหนึ่งที่ทำให้มีการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษาเฉพาะกิจ คือโรงเรียนนายร้อย โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรือ
อากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ตอนที่ 2

ข้อค้นพบจากการวิจัยเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ผลการวิจัยได้แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ ค่าที เพื่อนำมาเปรียบเทียบกันระหว่างเหล่า

มาตรฐานของการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานที่เรียกว่า "ศักยภาพพฤติกรรม" (Behavioral Potential) จะสามารถบ่งบอกแนวโน้มในการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจในอนาคตได้ การวิจัยครั้งนี้จึงมีความสำคัญอยู่ที่ หลังจากการรับรู้แล้ว จะนำไปสู่การปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ศักยภาพพฤติกรรมมาจาก :-

กระสวน ก. มาตรฐานนิสัย

ทำเสมอ	ทำบ่อย ๆ	ทำค่อนข้างบ่อย	นาน ๆ ทำ	ไม่เคยทำเลย
กำหนดค่า = 5	= 4	= 3	= 2	= 1

กระสวน ข. มาตรฐานเจตนา

จะทำแน่นอน	จะทำค่อนข้างแน่	อาจทำ	จะไม่ทำค่อนข้างแน่	จะไม่ทำแน่นอน
กำหนดค่า = 5	= 4	= 3	= 2	= 1

กระสวน ก + ข จะมีค่าอยู่ระหว่าง 10 ลงไปถึง 2 "ศักยภาพพฤติกรรม" แนวโน้มในการปฏิบัติ

ค่าของศักยภาพพฤติกรรม

10	9	8	7	6	5	4	3	2
----	---	---	---	---	---	---	---	---

←

ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นได้ว่า ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 6 ขึ้นไป จะถือว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นมีศักยภาพพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้และน่าจะมีแนวโน้มในทางปฏิบัติแต่ถ้ามีโอกาส

จากผลของการวิจัย

ผู้วิจัยได้จัดลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน จากการตอบแบบสำรวจ 62 ข้อ ของนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ เมื่อจัดลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมาหาค่าเฉลี่ยต่ำ 10 ลำดับแรก ปรากฏว่าแต่ละแนวทางปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยดังนี้

ลำดับที่ 1	การมีความกตัญญูต่อกตเวที	(8.93)
ลำดับที่ 2	การมีความซื่อสัตย์สุจริต	(8.87)
ลำดับที่ 3	การมีสติสัมปชัญญะ	(8.81)
ลำดับที่ 4	การรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง	(8.78)
ลำดับที่ 5	การมีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย	(8.76)
ลำดับที่ 6	การร่วมกันประกอบความดีเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในวันสำคัญที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์	(8.75)
ลำดับที่ 7	การละเว้นการทำลายปูชนียสถาน ปูชนียวัตถุและ ศิลปกรรมทางศาสนา	(8.69)
ลำดับที่ 8	การรู้จักใช้ คุดูแล รักษาบูรณะทรัพย์สินของคน	(8.68)
ลำดับที่ 9	การยกย่องให้เกียรติผู้ทำหน้าที่ป้องกันและเสียสละ เพื่อประเทศชาติ	(8.58)
ลำดับที่ 10	การแสดงความจงรักภักดี เทิดทูนพระเกียรติและเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์	(8.56)

ใน 10 แนวทางนี้มีค่านิยมที่เป็นแนวทางปฏิบัติด้านศาสนามากที่สุด คือมีถึง 4 แนวทาง คือ การมีความกตัญญูต่อกตเวที การมีความซื่อสัตย์สุจริต การมีสติสัมปชัญญะ การละเว้นการทำลายปูชนียสถาน ปูชนียวัตถุและศิลปกรรมทางศาสนา และรองไปคือ เรื่องทางด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คือ การร่วมกันประกอบความดีเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล การยกย่องให้เกียรติผู้ทำหน้าที่ป้องกันเสียสละเพื่อชาติและการแสดงความจงรักภักดีเทิดทูนพระเกียรติและเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระองค์ เมื่อผลของการจัดลำดับเป็นดังนี้ ย่อมแสดงว่า นักเรียนทหารตำรวจทั้งสิ้นเหล่านี้เป็นคนดี มีคุณธรรม มีความฝักใฝ่ที่จะประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีมีศีลธรรม ดังในลำดับที่ 1 คือ ด้านการมีความ

กัตัญญกตเวที เพราะการมีความกัตัญญกตเวทีนี้นับเป็นเครื่องหมายของคนดี การค้นพบ ประการนี้ตรงกับผลงานวิจัยของบลุยส์กักดิ์ แววกักดิ์ ซึ่งทำวิจัยหัวข้อเดียวกันและพร้อมกัน กับงานวิจัยหนึ่ง ซึ่งสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาเทคโนโลยีทั่วประเทศ และได้จัดลำดับแนวทาง ปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 10 ลำดับเช่นกัน ผลปรากฏว่านักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยี มีการ รับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางด้านมีความกัตัญญกตเวทียิ่งมากที่สุด ซึ่งตรงกับของนักเรียนทหาร ตำรวจสี่เหล่า

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยของการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ของนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศและนักเรียนนายร้อย ตำรวจ ตามแนวทางปฏิบัติ 62 ข้อ ในแบบสำรวจมาจัดลำดับค่าเฉลี่ยค่าสุดขึ้นไปสู่ค่าเฉลี่ย (X) สูงตามลำดับ 10 ลำดับแรก ปรากฏว่าแต่ละแนวทางมีค่าเฉลี่ยดังนี้

ลำดับที่ 1	การทำหน้าที่พลเมืองดีโดยแจ้งต่อเจ้าหน้าที่เมื่อรู้เห็น การกระทำที่ผิดระเบียบวินัยและกฎหมาย	(7.16)
ลำดับที่ 2	การสอดส่องป้องกันภัยที่กระทบกระเทือนความมั่นคง ของสถาบันศาสนา	(7.25)
ลำดับที่ 3	การเผยแพร่ความรู้ทางศาสนา	(7.38)
ลำดับที่ 4	การสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้นับถือศาสนา ต่าง ๆ	(7.38)
ลำดับที่ 5	การศึกษาศาสนาให้มีความรู้ความเข้าใจอันถูกต้อง	(7.39)
ลำดับที่ 6	การปฏิบัติหน้าที่พลเมืองดีโดยช่วยเหลือเพื่อนร่วมชาติ เมื่อถึงคราวจำเป็น เช่นในภาวะน้ำท่วม ฯลฯ	(7.66)
ลำดับที่ 7	การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาในชีวิตประจำวัน	(7.68)
ลำดับที่ 8	การปลูกความเชื่อ ความเลื่อมใสในศาสนาด้วยปัญญา	(7.70)
ลำดับที่ 9	การละเว้นการพูดปด	(7.71)
ลำดับที่ 10	การศึกษาให้เข้าใจประวัติและการดำรงอยู่ของชาติ	(7.72)

ใน 10 แนวทางนี้มีค่านิยมที่เป็นแนวทางปฏิบัติทางด้าน ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ที่นักเรียนทหารตำรวจปฏิบัติน้อยที่สุดถึง 7 แนวทางจาก 10 แนวทาง คือ การทำหน้าที่ พลเมืองดีโดยแจ้งต่อเจ้าหน้าที่เมื่อรู้เห็นการกระทำที่ผิดระเบียบวินัยและกฎหมาย การ

การสอดส่องป้องกันภัยที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของสถาบันศาสนา การปฏิบัติหน้าที่พลเมืองที่ช่วยเหลือเพื่อนร่วมชาติ การปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาในชีวิตประจำวัน การเผยแพร่ความรู้ทางศาสนา การศึกษาศาสนาให้มีความรู้ความเข้าใจอันถูกต้อง การปลูกความเชื่อความเลื่อมใสในศาสนาด้วยปัญญา และรองลงไปคือ การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ได้แก่ การละเว้นการฟุ้งเฟ้อ ซึ่งงานวิจัยที่สอดคล้องกับงานวิจัยของโกวิท ประวาลพุกภัย (อ้างถึงในชงค์ วงษ์จันทร์ 2525 : 21) จากการสุ่มตัวอย่าง 16,000 คน ทั่วประเทศ ปรากฏว่าคนทั่วไปไม่สนใจเรื่องของส่วนรวมและศีลธรรมนัก

ในการเปรียบเทียบค่าศักยภาพพฤติกรรมระหว่างเหล่า ส่วนใหญ่แล้วจะพบว่าไม่มีความแตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของผู้วิจัย แต่พิจารณาข้อย่อย พบว่ามีหลายข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 (ดังตารางภาคผนวก ข)

ผลสรุปโดยส่วนรวมที่น่าสนใจคือค่าเฉลี่ยในข้อการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนาของนักเรียนนายเรืออากาศ ($\bar{X} = 8.65$) มีค่าสูงสุดและค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 7.87 ถึง 8.65 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่ 8.65 มีถึง 2 ประการคือ เรื่องการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจอีกด้วย เมื่อผลปรากฏเช่นนี้ให้ภาพรวมซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรทั้งสี่เหล่า มีความคล้ายคลึงกันมาก จึงได้มีการรับรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติที่ใกล้เคียงกัน เพราะฉะนั้นตั้งแต่เด็กเริ่มเข้าศึกษาในสถาบันคือโรงเรียนเตรียมทหาร (หลักสูตร 2 ปี และอายุของนักเรียนระหว่าง 15-18 ปี) นักเรียนจะถูกนำเข้าสู่ระบบหล่อหลอมจิตใจ (อ้างใน จุฬามาศ ใจนักรับ, 2523: 12) การเข้าสู่กฎและระเบียบปฏิบัติเดียวกัน นักเรียนจึงมีหน้าที่และภารกิจที่ต้องปฏิบัติเหมือนกัน จากนั้นนักเรียนทหาร ตำรวจได้ออกจากครอบครัวบิดามารดาของตนมาอยู่ร่วมกันในสถานศึกษาทั้งสี่สถาบัน นักเรียนจึงมีพฤติกรรมและค่านิยมหลายประการที่คล้ายคลึงกันมาก เรียกได้ว่าเป็นกลุ่ม "Homogeneous group" ซึ่งทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัย จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ (2515: 167) ที่กล่าวถึงอิทธิพลของการรับรู้ว่า "การรับรู้ของพวกเราโดยทั่วไปจะมีความคล้ายคลึงกัน เพราะสิ่งคมรอบ ๆ ตัวเอง มีส่วนอยู่อย่างมาก คำสอน คำอบรมที่นักเรียนทหารตำรวจได้รับบุคคลต่าง ๆ ในแวดวงใกล้ชิดตัว เพื่อนร่วมรุ่นจึงมีอิทธิพลที่ทำให้นักเรียนทหารตำรวจเหล่านี้รับการถ่ายทอดระหว่างกัน ทั้งที่รู้สึกตัวและไม่รู้สึกตัว เหตุการณ์ภาวะ

แวดล้อมต่าง ๆ จึงเป็นเครื่องเสริมแรงให้ประพฤติกฎปฏิบัติที่คล้ายคลึงกันได้ ซึ่งก็สอดคล้องกับทฤษฎีและการค้นพบของ วิลสัน (Wilson 1969: 101) และทัตลิ่งและโดนัลสัน (Tulving & Donaldson 1972: 93 - 94) ผลสรุปดังที่ปรากฏในตารางที่ 3 ของบทที่ 4 จึงยืนยันได้ด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้ว

จากตารางที่ 7 ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติด้านคุณธรรมของศาสนาของนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างกลุ่มและภายในกลุ่มแล้ว ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามข้อสมมุติฐานของผู้วิจัย

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของคะแนนการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างกลุ่มและภายในกลุ่ม (ดังตารางที่ 8) แล้ว ได้พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ จึงเป็นที่น่าสังเกตอย่างยิ่งและสมควรที่จะศึกษาและวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งอีกครั้งหนึ่ง โดยวิธีการทางสถิติศาสตร์ คือนำมาทำการทดสอบหาค่าเป็นรายคู่ที่ละคู่ (ดังตารางที่ 9) โดยหาค่าความแตกต่างระหว่างผลรวมของค่าเฉลี่ยจึงพบว่า

นักเรียนนายร้อย มีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานในด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ต่างจากนักเรียนนายเรือ และต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นักเรียนนายเรือมีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ต่างจากนักเรียนนายเรืออากาศ และต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน ค่าเฉลี่ยของความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ของกลุ่มนักเรียนนายร้อยตำรวจสูงกว่ากลุ่มนักเรียนอีก 3 เหล่า

การที่กลุ่มนักเรียนนายร้อยตำรวจมีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานบางประการแตกต่างจากนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ และนักเรียนนายเรืออากาศนั้น เพราะว่า

1. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในปี 2526 นี้เป็นนักเรียนที่มาจากแหล่งสถานศึกษาเดิม 2 ประเภท คือ

ก. ประเภทที่จบจากโรงเรียนเตรียมทหาร (หลักสูตร 2 ปี) โดยตรงพวกหนึ่ง ซึ่งได้รับการอบรมและยึดหลักปรัชญาการศึกษาเดียวกันมาตลอด 2 ปี มาก่อนที่จะศึกษาต่อ ณ โรงเรียนนายร้อยตำรวจที่สามพราน

ข. ประเภทที่จบหลักสูตร มศ. 5 จากโรงเรียนในสังกัดรัฐบาลและเอกชน

2. นักเรียนนายร้อยตำรวจได้รับการศึกษาอบรมหนักทางแขนงสังคมศาสตร์ นิติศาสตร์ กฎหมาย ประเพณี มากกว่านักเรียนทหาร 3 เหล่า เพราะนักเรียนนายร้อยตำรวจนั้น ควรคำนึงว่ามีใช้ทหาร แต่เป็นพลเรือน ซึ่งเมื่อจบการศึกษาแล้วเป็นนายตำรวจที่จะสังกัดกรมตำรวจกระทรวงมหาดไทย

3. จากการพิจารณาด้านเนื้อหาของแบบสำรวจแล้ว ปรากฏว่ามีหลายประเด็นที่เป็นหน้าที่และภารกิจโดยตรงของตำรวจจึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีการรับรู้แตกต่างจากนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ ดังเช่นในข้อการสอดส่องป้องกันภัยภายในประเทศ การรักษาระเบียบวินัย การรักษากฎหมาย การปฏิบัติหน้าที่เป็นพลเมืองที่ช่วยเหลือเพื่อนร่วมชาติเมื่อถึงคราวจำเป็น เช่น ในภาวะน้ำท่วม การสอดส่องป้องกันภัยที่กระทบกระเทือนสถาบันกษัตริย์ เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนทหารตำรวจในการเปรียบเทียบระหว่าง นักเรียนชั้นปีที่ 2 เปรียบเทียบกับชั้นปีที่ 5 (สำหรับนักเรียนทหาร) และเปรียบเทียบระหว่างชั้นปีที่ 2 เปรียบเทียบกับชั้นปีที่ 4 สำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจ โดยวิธีการทางสถิติ (หาค่าที) เปรียบเทียบระหว่างนักเรียนนายเรือ (ปี 2 กับปี 5) และการเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนนายเรืออากาศ (ปี 2 กับปี 5) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นในตารางที่ 13 ซึ่งเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานทั้ง 5 ประการของนักเรียนนายร้อยตำรวจ (ปี 2 กับปี 4) มีความแตกต่างกันถึง 4 ประการ คือ ด้านการประหยัดและออม ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรม

ของศาสนา และด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ แม้ว่าจะมีความแตกต่างกันเพียงใดก็ตาม ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปผลได้ว่า ค่าเฉลี่ยของในแต่ละประการของค่านิยมอยู่ในเกณฑ์ที่สูง และนับว่าเป็นผลที่น่าพอใจ

ผลการวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐานประการสุดท้ายของการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ระหว่างนักเรียนทหารตำรวจที่เป็นบุตรทหาร-ตำรวจ กับกลุ่มที่เป็นบุตรพลเรือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของผู้วิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลของการวิเคราะห์ดังกล่าวมาแล้ว จะได้อภิปรายผลซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ด้านสถานภาพส่วนตัวของนักเรียนทหารตำรวจ ซึ่งจำแนกออกเป็นบุตรทหารตำรวจกับบุตรพลเรือน

นักเรียนทหารตำรวจที่เป็นบุตรทหารตำรวจ มีจำนวนสูงกว่านักเรียนทหารตำรวจที่เป็นบุตรพลเรือนนั้นเป็นเพราะเหตุผลดังต่อไปนี้

1. ความนิยมส่วนตัวของนักเรียนตั้งแต่เยาว์วัย นักเรียนอยู่ในแวดวงสังคมของทหารตำรวจ เช่น นักเรียนบางกลุ่มตั้งแต่เกิดและเติบโตเขตบ้านพักของทางราชการทหาร-ตำรวจ ประการนี้ถือว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับภูมิฐานะที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

2. การได้รับรู้ ได้เห็น ได้สัมผัสต่อสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียน ทำให้เคยชินต่อการรู้เห็นและการสังเกต ความรักในเครื่องแบบของบิดา จึงคาดหวังว่าเมื่อตนโตขึ้นก็จะเป็นอย่างบิดา ทั้งนี้เป็นผลของการเลียนแบบ (Modeling effects)

3. การที่มีความรู้สึกว่า หากตนได้เข้าศึกษาในสถาบันทหารตำรวจ โดยเฉพาะผู้ที่มีบิดาเป็นทหาร-ตำรวจแล้ว นักเรียนจะพยายามสอบคัดเลือกเข้าให้ได้ ด้วยเหตุว่ามีคะแนนพิเศษเป็นพิเศษเป็นเครื่องเสริมกำลังใจ นอกจากนี้ยังมีโควตาบุตรทหารตำรวจอีกส่วนหนึ่งด้วย

4. นักเรียนที่มาจากครอบครัวพลเรือน เข้ามาศึกษาด้วยใจรักอาชีพทหารตำรวจ อาจเป็นเพราะหลักเศรษฐกิจทางครอบครัว เพราะว่า เมื่อเข้าศึกษาในสถาบันทหารแล้วจะเป็นการประหยัดทุนทรัพย์เพื่อการศึกษาอย่างมาก เพราะทางรัฐออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมดตลอดจนจบหลักสูตร

5. นักเรียนที่เข้ามาศึกษาไม่ว่าจะมาจากครอบครัวทหารตำรวจหรือพลเรือนก็ตามมีความเชื่อว่า เมื่อตนจบการศึกษาแล้ว จะไม่ต้องเผชิญปัญหาการว่างงาน เพราะมีอาชีพทันทีจึงต้องการเป็นทหารตำรวจ

6. นักเรียนที่มาจากครอบครัวพลเรือน จะได้รับสิ่งจูงใจน้อยมากจากสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ ซึ่งบุตรทหารตำรวจได้รับอยู่ตลอดเวลา อย่างไรก็ตามพอจะสรุปได้เป็น 2 ประการ คือ ประการแรกได้แก่คุณสมบัติภายในของผู้รับรู้ เช่น ความต้องการคุณค่า ความสนใจ ประสบการณ์เดิม อีกประการหนึ่ง จากสังคมภายนอกที่นักเรียนได้รับ การยัดเยียดถ่มถุย ความเชื่อถือ การได้รับคำแนะนำต่าง ๆ จึงทำให้นักเรียนมีการตัดสินใจเข้าศึกษาในสถาบันทหารตำรวจ

ตอนที่ 2

อภิปรายผลการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนทหารตำรวจ อาจพิจารณาและอภิปรายในแต่ละด้าน ด้านแรก คือพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดกลุ่มตัวอย่างที่ล้วน เป็นกลุ่มที่มีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด (Homogeneity) ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานไว้ว่า ไม่มีความแตกต่างกันในด้านการรับรู้เชิงปฏิบัติ และก็เป็นไปตามสมมุติฐานจริงตามที่ได้ทดสอบสมมุติฐานแล้ว แม้ว่ามีความแตกต่างกันบ้างในประการย่อย (ดังตารางภาคผนวก ข.) ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนทหาร-ตำรวจที่ได้รับการเลือกสรรเข้ามาผ่านการตรวจสอบลักษณะทหารแล้ว นักเรียนที่สอบคัดเลือกผ่านเข้ามาได้ถือว่ามีความรู้ความสามารถเกือบทัดเทียมกัน จึงมีความคล้ายคลึงกัน

จากการค้นพบว่านักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ มีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานไม่แตกต่างกันในประการหลักใหญ่ แม้ว่าจะต่างกันประการย่อย (62 ข้อ) (ดังภาคผนวก ข.)

แต่ผลจากการวิจัยนั้น ได้ให้ภาพรวมซึ่งแสดงให้เห็นว่า การรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนทหารตำรวจสี่เหล่าไม่แตกต่างกันนั้น น่าจะเป็นเพราะสาเหตุดังต่อไปนี้-

1. แนวทางการอบรม ได้แก่ระบบหล่อหลอม (Molding System)

นักเรียนทหารตำรวจทุกคนได้รับการอบรม สั่งสอนและปลูกฝังเพื่อให้มีระเบียบวินัย (discipline) เสมือนหนึ่งถูกหล่อหลอมออกมาจากเบ้าเดียวกัน โดยยึดแนวทางการอบรมตามระเบียบประเพณีของทหารเพื่อให้มีคุณลักษณะแห่งความเป็นสุภาพบุรุษ มีความกล้าหาญ อดทน เด็ดเดี่ยว กล้าตัดสินใจ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ ฯลฯ นักเรียนทุกคนจึงอยู่ในระเบียบวินัยแบบเดียวกัน ดังปรากฏว่าท่าทางที่เดิน ยืน และอากัปกริยาอื่น ๆ จะเป็นแบบเดียวกันทั้งสิ้น ซึ่งระบบและลักษณะต่าง ๆ ของนักเรียนทหารตำรวจเหล่านี้ จะไม่พบในกลุ่มนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ

2. ผลจากการเลียนแบบระหว่างกัน (Modeling effects) คือ

เมื่อนักเรียนทหารตำรวจเข้าไปอยู่ในสถานศึกษาของตน นักเรียนเหล่านี้ศึกษาร่วมกัน กิน นอน ผีก ด้วยกันตลอด กิจกรรมที่ต้องทำก็เป็นกิจกรรมรูปแบบเดียวกัน นักเรียนคลุกคลีอยู่ด้วยกันจึงดูแบบอย่างระหว่างกัน มีทั้งการเลียนแบบจากนักเรียนที่อยู่ชั้นสูงกว่าและต่ำกว่า แม้ว่าจะต่างชั้นเรียนก็ตาม แต่ได้อยู่ในโรงทหาร(หอพัก) ซึ่งอยู่ประจำด้วยกันตลอด นักเรียนทหารตำรวจทั้งสี่เหล่าย่อมศึกษาและถ่ายทอดทัศนคติค่านิยมระหว่างกันเสมอ

3. การได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน (Peer group) (Chic-

kering, 1974: 254- 259) เพื่อนมีอิทธิพลต่อกันอย่างมากไม่ว่านักเรียน นักศึกษาจะอยู่ในระดับใดก็ตาม เพื่อน ๆ ก็ยังมีอิทธิพลต่อกันเพราะนักเรียนจะรับการถ่ายทอดทัศนคติ แรงจูงใจ ความสนใจระหว่างกันตลอดเวลา อนึ่งนักเรียนทหารตำรวจทั้งสี่เหล่านี้ได้ออกจากบ้าน จากครอบครัวบิดามารดา เข้ามาอยู่ในสถานศึกษาเดียวกัน กิน นอน ผีกและทำกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกันตลอด จึงถ่ายทอดทัศนคติค่านิยมแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ นักเรียนจะมองดูเพื่อนมากกว่ามองตนเอง 'Peer group' จึงมีความสำคัญและเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนทหารตำรวจมีค่านิยมที่ไม่แตกต่างกัน

อัลพอร์ต (Allport 1961: 497 - 522) ได้ให้ความคิดว่าความมองหลาย ๆ ด้าน ประกอบกัน ในค่านิยมย่อย ๆ บางประการ จึงพบว่าคนที่นักเรียนทหาร ตำรวจ มีการรับรู้ต่างกัน สาเหตุที่ทำให้ต่างกันนั้นจึงน่าจะเกิดจากการได้รับการเลี้ยงดูและสังคมประภคิต (socialization) จากครอบครัวที่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยของ กรุณา กิจขยัน (2517: 88) พบว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันจะมีคุณธรรมแห่งพลเมืองดีไม่แตกต่างกัน แต่มีความเชื่ออำนาจภายในภายนอกและวินัยแห่งตนแตกต่างกันได้ ค่านิยมที่นักเรียนแต่ละคนได้รับการปลูกฝังนั้นมักจะได้รับการอบรมด้วยคำสอนและคำอบรมคุณเดียวกัน โดยเฉพาะในด้านการมีระเบียบวินัยซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมาก นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีอาชีพทางพลเรือนนั้นจากผลงานวิจัยที่ผ่านมา (วารินทร์ ม่วงสุวรรณ, 2517: 98) แสดงให้เห็นว่าเรื่องอื่นใดไม่สำคัญเท่ากับการอบรมเลี้ยงดูบุตรของตนแต่เขาวิวยโดยการให้ความรักมาก มีการควบคุมน้อย บุตรจะมีวินัยสูงกว่าพวกที่ถูกควบคุมมาก ให้ความรักน้อย ฉะนั้นปัจจัยสำคัญในเรื่องของการมีวินัยสูงจึงขึ้นอยู่กับ การอบรมเลี้ยงดูไม่ว่าจะมีบิดาประกอบอาชีพทหาร-ตำรวจ หรือเป็นพลเรือนก็ตาม

จากงานวิจัยนี้ ได้พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนที่เป็นบุตรทหารตำรวจ และบุตรพลเรือนไม่แตกต่างกันนั้นจึงตรงกับผลงานวิจัยของวารินทร์ ม่วงสุวรรณ ที่ว่า อาชีพของบิดามารดา ไม่มีอิทธิพลต่อเรื่องค่านิยม คุณธรรมของบุตร แต่เรื่อง การเลี้ยงดูบุตรมีอิทธิพลอย่างสูง อย่างไรก็ตามจากงานวิจัยเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานนี้ ผู้วิจัยระบุแต่เพียงบุตรทหารตำรวจเปรียบเทียบกับบุตรพลเรือน คำว่าบุตรพลเรือน ผู้วิจัยมิได้แยกในส่วนย่อยว่าอาชีพประเภทใดบ้าง ซึ่งอาจหมายถึง ข้าราชการพลเรือน หรือลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ หรือพ่อค้า นักธุรกิจ ถ้าแยกเช่นนี้ อาจจะมีข้อแตกต่างได้ เพราะว่าคุณคนแต่ละสาขาอาชีพนั้น มีการเลี้ยงดูบุตรต่างกัน เช่นข้าราชการทหารตำรวจเลี้ยงดูบุตรแบบหนึ่ง การดูแลเอาใจใส่บุตรของตน น่าจะแตกต่างจากการเลี้ยงดูบุตรของผู้ที่เป็นพ่อค้าและนักธุรกิจ หรือประกอบอาชีพส่วนตัวอื่น ๆ ประเด็นนี้ผู้วิจัยมิได้จำแนกไว้ ผลงานวิจัยนี้ในภาพรวมของค่านิยมพื้นฐานหลักใหญ่ใน 5 ประการ การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนทหารตำรวจที่เป็นบุตรทหารตำรวจจึงไม่แตกต่างกันจากกลุ่มที่เป็นบุตรพลเรือน

ในตารางที่ 10 (บทที่ 4) ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานระหว่างนักเรียนนายร้อย จปร. ชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 5 พบว่า มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างน่าสนใจ ค่านิยมต่อไปนี้ นักเรียนชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) มากกว่าชั้นปีที่ 5 ถึง 4 ประการ ดังนี้

1. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ (8.47 > 8.44)
2. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย (8.34 > 8.16)
3. การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา (8.25 > 8.45)
4. การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (7.98 > 7.71)

การที่นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานมากกว่าชั้นปีที่ 5 และมีโอกาสที่จะปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานทั้ง 4 ด้านนี้มากกว่าชั้นปีที่ 5 เพราะว่า นักเรียนทหารตำรวจปีที่ 2 เป็นนักเรียนที่เริ่มเข้ามาสู่สถานศึกษาและเคร่งครัดต่อระเบียบวินัย และกฎข้อบังคับต่าง ๆ ของสถาบัน โดยที่มีนักเรียนชั้นสูงกว่าควบคุมวินัยในระบบอาวุโส (seniority) แต่นักเรียนชั้นสูงสุดคือชั้นปีที่ 5 นั้นเป็นผู้อาวุโสและไม่มียกเว้นรุ่นพี่ที่สูงกว่าควบคุมวินัย จึงมีความเป็นอยู่ตามอัตถาศัยตนเอง ไม่เคร่งครัดต่อระเบียบวินัยนัก การยึดแนวปฏิบัติตามกฎระเบียบ วินัย จึงลดลง ค่าเฉลี่ยจึงปรากฏว่าน้อยกว่านักเรียนชั้นปีที่ 2 ส่วนค่าเฉลี่ยของค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออมของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยมากกว่าชั้นปีที่ 2 (8.42 > 7.97) เพราะนักเรียนชั้นปีที่ 5 เริ่มประหยัดขึ้น จะคำนึงถึงอนาคตและเตรียมตัวที่จะออกไปรับราชการและสร้างหลักฐานจึงตระหนักในเรื่องการประหยัดและออมมากกว่านักเรียนชั้นปีที่ 2

ในตารางที่ 10 (บทที่ 4) ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานระหว่างปีที่ 2 กับปีที่ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างน่าสนใจ ค่านิยมพื้นฐานต่อไปนี้ นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยมากกว่าชั้นปีที่ 2 ดังนี้

1. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ (8.30 > 7.90)
2. การประหยัดและออม (9.05 > 7.78)
3. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย (9.17 > 7.92)
4. การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (9.52 > 8.10)

การที่นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยในด้านต่าง ๆ มากกว่าชั้นปีที่ 2 เพราะฉะนั้นนักเรียนนายร้อยตำรวจปีที่ 4 เป็นการศึกษาปีที่สุดท้ายก่อนจะออกไปรับราชการ นักเรียนจึงมุ่งอนาคตและเริ่มคำนึงถึงฐานะของตนเอง และมุ่งหวังที่จะสร้างหลักฐานทางครอบครัวให้มั่นคงเป็นปึกแผ่น นักเรียนจึงนึกถึงเรื่องการประหยัดและออมมากขึ้น ชยันหมั่นเพียรมากขึ้น ส่วนการช่วยเหลือชาติบ้านเมืองนั้นถือว่าเป็นภารกิจโดยตรงของนายตำรวจ

ส่วนในการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานระหว่างนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ ชั้นปีที่ 2 (ปีแรกที่แยกไปศึกษาตามสถาบัน) กับปีที่ 5 (ปีสุดท้าย) ในเรื่องค่านิยมพื้นฐานด้านการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร การมีความรับผิดชอบ การประหยัดและออม การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ แต่ละประการ ผลปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งตรงกับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะ

1. การจัดหลักสูตรการสอนทุกวิชาของทุกสถาบันมีหลักการที่รูปแบบเดียวกัน หลักสูตรการสอนและปลูกฝังวิชาจริยศาสตร์นั้นเป็นวิชาบังคับเรียน ไม่มีวิชาเลือกเรียน การให้ความรู้ทางด้านวิชาการและการปลูกฝังลักษณะทหารต่าง ๆ เป็นไปในแนวเดียวกันทั้งสิ้น นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ความคิด ค่านิยมต่าง ๆ จากทางสถาบัน อันได้แก่คณาจารย์เป็นต้น จึงเป็นทำนองเดียวกันหมด นักเรียนต้องทำพฤติกรรมต่าง ๆ เช่นเดียวกันไม่ว่าจะศึกษาอยู่ในชั้นปีใด ค่านิยมด้านต่าง ๆ ของนักเรียนจึงปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน

2. ค่านิยมเป็นสิ่งที่มิได้อยู่ในตัวนักเรียนอยู่แล้ว เหมือนตะกอนที่สะสมไว้เป็นเวลานาน เมื่อมีสิ่งใดมาทาบจึงจะขุ่นและบุคคลนั้น ๆ จะแสดงออกให้เห็นด้วยพฤติกรรม ค่านิยมจะปรากฏชัดเจน เมื่อจะต้องเลือกหรือตัดสินใจ (Sears 1965:163-165) ดังเช่นเรื่องความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ นักเรียนทหาร 3 เหล่ามีเหมือนกันอยู่แล้ว แต่ไม่สามารถมองเห็นได้ ต่อเมื่อมีเหตุการณ์บางอย่างมาเร้า จึงเกิดการสนองตอบเพราะว่าเขาถือว่าเป็นเป้าหมายของเขาจากที่ได้รับการอบรมว่า ต้องรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ นักเรียนจึงจะแสดงออก เหล่านี้ถือว่าเป็นค่านิยมที่ปรากฏออกมาเป็นพฤติกรรม เพราะมี

แรงเสริม จากทฤษฎีของเขียร์นสันสนับสนุนเหตุผลข้อนี้โดยตรง

3. นักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ ถูกกำหนดให้ปฏิบัติอยู่ในกรอบและกฎเกณฑ์เดียวกันนับตั้งแต่ศึกษาอยู่ชั้นปีแรกถึงปีสุดท้าย ฉะนั้นนักเรียนชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 5 จึงไม่มีความแตกต่างกันนักในการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน

ส่วนการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 เปรียบเทียบกับชั้นปีที่ 4 พบว่ามีความแตกต่างกันถึง 4 ประการ คือในเรื่องการประหยัดและออม การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ น่าจะมีสาเหตุที่ทำให้แตกต่างกันดังต่อไปนี้

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ รับจากบุคคลที่เป็นนักเรียนจบหลักสูตรจากโรงเรียนเตรียมทหารพวกหนึ่ง และนักเรียนที่จบจากหลักสูตร มศ.5 (หรือ ม.6) จากโรงเรียนต่าง ๆ ภายนอกอีกพวกหนึ่ง พิจารณาจากพื้นฐาน หรือภูมิหลัง ที่มีย่อมแตกต่างกันอย่างแน่นอน เพราะฉะนั้นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มาจากโรงเรียนเตรียมทหาร ได้รับการฝึกวิชาทหาร ได้รับการปลูกฝังมาแล้ว แต่ นักเรียนที่จบ มศ.5 (ม.6) เป็นนักเรียนที่มีรูปแบบของพลเรือน แม้ว่าจะเข้ามาเรียนในสถานศึกษาเดียวกันตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายก็ตาม นักเรียนชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 ก็ยังคงแตกต่างกันอยู่นั่นเอง แต่ที่ปรากฏว่าค่านิยมในการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 มีค่านิยมที่สูงขึ้น (จากค่าเฉลี่ยระหว่างชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 (ดังตารางที่ 13) เห็นได้ชัดเจนแสดงว่า การศึกษาอบรม ทำให้ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของหลักสูตรนั้น มีแนวโน้มในทางปฏิบัติตามค่านิยมที่สูงขึ้น ย่อมแสดงว่า นักเรียนที่จบการศึกษาออกไปเป็นนายตำรวจ มีความตั้งใจที่จะประหยัดและออม มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ สูงขึ้นกว่าเมื่อเริ่มเข้าศึกษาที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ประเทศชาติจึงน่าจะภาคภูมิใจที่จะได้มีนายตำรวจที่มีค่านิยมที่ดีออกไปปฏิบัติงานและรับใช้ประชาชน

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า มีประโยชน์ต่อวงการอุดมศึกษาและสังคมส่วนรวมอย่างยิ่ง คือ นักเรียนทหารตำรวจมีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานอยู่ในเกณฑ์ที่มีค่าเฉลี่ยของศักยภาพพฤติกรรมสูงมาก นับว่าสถาบันการศึกษาของทหารตำรวจคือโรงเรียนนายร้อย โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจมีการปลูกฝัง อบรมจริยศาสตร์มีประสิทธิภาพสูงพอสมควร ที่ทำให้นักเรียนทหารตำรวจปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานอยู่ในขั้นสูงและค่อนข้างสูง ซึ่งนับว่าเป็นผลดีแก่ทุกฝ่ายในแวดวงที่นักเรียนทหารตำรวจเข้าไปเกี่ยวข้อง ยิ่งในอนาคตด้วยแล้ว หากนักเรียนทหารตำรวจยังคงปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานก็จะยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาตนเองและพัฒนาชาติด้วย เพราะว่านายทหาร นายตำรวจเป็นผู้นำในหลายวงการ นอกจากมีหน้าที่ป้องกันภัยจากภายนอก และรักษาความสงบภายในและรักษากฎหมายแล้ว ยังทำหน้าที่ช่วยในการพัฒนาประเทศร่วมกับเจ้าหน้าที่บ้านเมืองทุกฝ่าย อย่างไรก็ตามผู้วิจัยยังมีความประสงค์ที่จะให้นักเรียนทหารตำรวจได้ปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานจริง ๆ ในชีวิตประจำวันอีกด้วย ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

ก. ข้อเสนอแนะเพื่อการประยุกต์

แหล่งภายใน (Internal source)

1. เนื่องจากผลของการวิจัย ได้พบว่ามีค่านิยมหลายประการมีค่าเฉลี่ยที่สูงมากถึง 10 อันดับตามที่จัดไว้แล้วนั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่า สถาบันทั้งสี่เหล่ามีระบบการศึกษาอบรมที่ค่อนข้างจะประสบความสำเร็จอันน่าพึงพอใจและน่าภาคภูมิใจยิ่งในผลที่ปรากฏนี้ สมควรที่จะรักษาระดับนี้ไว้และระบบการอบรมด้านต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติอยู่แล้วนั้นไว้ด้วยการพยายามรักษามาตรฐานการปฏิบัติ การฝึกอบรมได้ตลอดไป ส่วนค่านิยมที่ถูกจัดไว้ในลำดับต่ำ 10 ลำดับก็น่าจะได้รับความสนใจเป็นพิเศษ ทางสถาบันการศึกษาสมควรเพิ่มเติมเสริมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

ด้านการทำหน้าที่พลเมืองดี โดยแจ้งต่อเจ้าหน้าที่เมื่อรู้เห็นการกระทำที่ผิดระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

การสอดส่องป้องกันภัยที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของสถาบันศาสนา
 การเผยแพร่ความรู้ทางด้านศาสนา
 การสร้างความเข้าใจอันดีในระหว่างผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ
 การศึกษาศาสนาให้มีความรู้ความเข้าใจอันถูกต้อง
 การปฏิบัติหน้าที่พลเมืองดีโดยช่วยเหลือเพื่อนร่วมชาติเมื่อถึงคราวจำเป็น
 เช่นในภาวะน้ำท่วม ฯลฯ

การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาในชีวิตประจำวัน
 การปลูกความเชื่อ ความเลื่อมใสในศาสนาด้วยปัญญา
 การละเว้นการพศุคต
 การศึกษาให้เข้าใจประวัติและการดำรงอยู่ของชาติ

ค่านิยมดังกล่าวนี้สมควรที่สถาบันการศึกษาจะพิจารณาและจัดไว้ในหลักสูตรการ
 อบรม ระบบหล่อหลอมจิตใจ และบุคลิกภาพนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียน
 นายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อว่าจะได้มีส่วนเสริมสร้างค่านิยมในด้าน
 การปฏิบัติที่ดีแก่นักเรียนได้ครบถ้วน

2. การกำหนดหลักสูตร ควรวางวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนขึ้น เน้นความสำคัญใน
 การนำสู่การปฏิบัติภารกิจของคณาจารย์ที่เขียนไว้เป็นลักษณะงาน (Job description)
 มักจะเป็นเรื่องเนื้อหาวิชามากกว่ากระบวนการปลูกฝัง (Process of inculcation)
 ค่านิยม เนื้อหาจึงมีแต่วิชาเท่านั้น การสอนจริยศาสตร์ด้านศาสนา พิธีกรรมมีความ
 สำคัญเป็นรองจากเรื่องการปลูกฝังค่านิยม สิ่งที่ควรพึงจัดกระทำก่อนคือ มองให้เห็นความ
 สำคัญ "ค่านิยม" (Values) เสียก่อน จนกว่าจะเกิดความเข้าใจลึกซึ้ง สามารถ
 เกิดภาพแห่งความคิด (insight) แล้วค่อยนำเข้าสู่หลักสูตรการสอน

3. คณาจารย์ นายทหารฝ่ายปกครองและฝ่ายบังคับบัญชาผู้มีหน้าที่ปลูกฝังลักษณะ
 ทหารและลักษณะผู้นำ แก่นักเรียนทหารตำรวจทั้ง 4 เหล่า น่าจะตระหนักในความรับผิดชอบ
 ร่วมกันในการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานแก่นักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรือ
 อากาศและนักเรียนนายร้อยตำรวจ โดยเฉพาะผลที่ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยค่านิยมค่อนข้างต่ำ
 นั้นได้แก่กลุ่มนักเรียนนายเรือ (ดังตารางที่ 3 และที่ 4) ฉะนั้นทางโรงเรียนนายเรื่อน่าจะ

ได้ตระหนักและให้ความสนใจในเรื่องค่านิยมและการปลูกฝังแก่นักเรียนนายเรือยิ่งขึ้น

4. ในด้านการปลูกฝังคุณสมบัติต่าง ๆ ให้มีในตัวนักเรียนทหารตำรวจ 4 เหล่าทางสถาบันมักจะอบรมให้นักเรียนรู้จักเสียสละ อุตุน กล้าหาญ ฯลฯ แต่ค่านิยมพื้นฐานห้าประการนี้ซึ่งถือว่ามีควมสำคัญยิ่งมักไม่ได้รับความสนใจ ฉะนั้นควรมีการเริ่มต้นให้ความสนใจอย่างจริงจังเสียแต่บัดนี้ เพียงปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานห้าประการก็จะสามารถสร้างคุณสมบัตืประกอบอื่น ๆ ได้อีกหลายประการ ตัวอย่างเช่นค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย เพียงการมีวินัยเท่านั้นจะช่วยให้มีคุณสมบัตืที่ต่อกหลายประการ

5. การพัฒนาและปลูกฝังค่านิยมแก่นักเรียนนักศึกษาควรจะเริ่มทำตั้งแต่เยาว์วัย เริ่มเข้าเรียนในสถาบันเพื่อที่จะได้แก้ปัญหาด่าง ๆ ได้ทันท่วงที (Shaffer & Martinson 1966 ซึ่งสนับสนุนผลงานวิจัยของ NASPA, 1982: 14) และในสถาบันทั้งสี่ควรจะตระหนักในเรื่อง การปลูกฝังค่านิยมแก่นักเรียนทหารตำรวจ ในด้านการคำนึงถึงส่วนรวม ให้มากกว่าการนึกถึงตนเอง จากผลการเรียงลำดับของแนวทางปฏิบัติ 10 ลำดับทางต่ำได้บ่งชี้ให้เห็นเด่นชัดในเรื่องที่ว่าคนทั่วไปมักไม่สนใจเรื่องของส่วนรวม

แหล่งภายนอก (External source)

ในสถาบันทหารตำรวจทั้งสี่เหล่าให้ความสนใจเรื่องการอบรมค่านิยมน้อยอยู่แล้วนั้น แหล่งภายนอกสถานศึกษามีอิทธิพลอย่างยิ่ง ที่จะสร้างสิ่งที่มุ่งใจ ใฝ่ใจ ใฝ่ให้นักเรียนทหารตำรวจมีค่านิยมที่ดี ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวคิดที่ควรปฏิบัติดังนี้

1. ประเภทสื่อมวลชนต่าง ๆ มีความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุน และช่วยกระตุ้นให้นักเรียนทหารตำรวจได้มีค่านิยมที่ดี ด้วยการเสนอข่าวสารที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ เช่นการประกาศยกย่องบุคคลดีเด่นในด้านต่าง ๆ เน้นค่านิยมที่ดีด้วยการจัดหาตัวอย่างมาประกอบอย่างชัดเจน เมื่อนักเรียนทหารตำรวจได้รับรู้กับสิ่งเหล่านี้แล้วก็จะประพฤติปฏิบัติตามด้วย

2. สถาบันครอบครัวมีความสำคัญเป็นประการแรกซึ่งประกอบด้วย พ่อ แม่ บิดาที่เป็นทหาร-ตำรวจ ก็มีวินัยอย่างทหาร ทหารมีหลายแผนถ้าหากเป็นทหารอาชีพ ก็อจบจากโรงเรียนเหล่าทัพ จะมีความเข้มขัน ในด้านวินัยมาก และมากกว่าทหารที่เป็นบุคคลที่

จบจากมหาวิทยาลัย บุคลิกภาพย่อมจะต่างกัน บุตรก็จะดูบิดาเป็นตัวอย่างและเลียนแบบ พ่อแม่มีวินัยในตนเอง บุตรก็ดูแบบและมีวินัยตามด้วยแต่ไม่ได้หมายความว่า เป็นแบบเดียวกัน อาจต่างกันในด้านระดับการปฏิบัติ ทั้งนี้มิใช่ว่า บุตรพลเรือนจะไร้วินัยเสีย มิได้ บิดาที่เป็นพลเรือนที่มีวินัยหรือจัดตนเองให้มีระเบียบวินัยในตนเองนั้นก็มิใช่น้อย

ฉะนั้นอาชีพของบิดามีได้มีอิทธิพลต่อเรื่องค่านิยมของบุตรนัก แต่การประพฤติปฏิบัติที่ดีของบิดามีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อค่านิยมของบุตรอย่างยิ่ง

ช. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อ

- 1) การวิจัยที่ควรทำคือการศึกษาเรื่อง "ระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน" เพื่อศึกษาว่า นักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ มีการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานอยู่ในระดับใด (Level of Practising Basic Values)
- 2) ควรมีการวิจัยอย่างลุ่มลึกด้วยวิธีการสังเกต (Observation Technique) และติดตามการประพฤติปฏิบัติเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงกว่า แต่คงจะต้องใช้เวลามากกว่าการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research)
- 3) ควรศึกษาวิจัยต่อไปในกรณีที่ การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานบางประการของนักเรียนทหารตำรวจ เมื่อแรกที่เข้าศึกษาในสถาบันมีค่าเฉลี่ยสูง แต่ระยะหลังต่อมา ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยลดลงนั้น มีสาเหตุอันใดบ้างที่ทำให้ค่าเฉลี่ยของการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานบางประการนั้นต่ำลง
- 4) ควรมีการศึกษาค้นคว้าเรื่องค่านิยมต่อไปว่า ค่านิยมอันใดอีกที่มีส่วนช่วยในการเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักเรียนทหารตำรวจ และทำให้ยึดมั่นถือมั่นในอุดมการณ์ อุดมคติที่เคยยึดมั่น เมื่อเป็นนักเรียน ครั้นเมื่อเป็นนายทหารนายตำรวจแล้ว ก็ยังคงยึดมั่นในค่านิยมและอุดมคติที่ดี มีประโยชน์อย่างมั่นคงไม่เปลี่ยนแปลง
- 5) ควรทำการวิจัยต่อในหัวข้อเดียวกันนี้ โดยแยกอาชีพบิดาของนักเรียน ออกให้ชัดเจน อาจจำแนกอาชีพทหาร-ตำรวจ และพลเรือนด้วยการระบุว่าพลเรือนนั้น

หมายถึงอาชีพประเภทใดบ้าง อาจหมายถึง ชำรภาพการพลเรือนโดยตรง หรือลูกจ้างของ
รัฐวิสาหกิจ นักธุรกิจ พ่อค้า หรือประกอบอาชีพอิสระ หากแยกเช่นนี้แล้วอาจจะพบข้อ
แตกต่างในการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานด้านอื่น ๆ อีกหลายประการ

6) ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน
ระหว่างนักเรียนทหารตำรวจ กับนิสิตนักศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ อีกด้วย

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย